

UTVECKLA, TESTA OCH IMPLEMENTERA EN METOD FÖR BEDÖMNINGSSTÖD AV BARNS OMSORGSANSVAR I SOCIALTJÄNSTENS BARNAVÅRDSUTREDNINGAR

Johanna Thulin¹, Ulrika Järkestig-Berggren¹, Anna Amilon¹, Kerstin Arnesson¹, Mats Anderberg¹ och Ann-Sofie Bergman²

¹*Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet*

²*Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet*

Uppskattningsvis sju procent av alla barn i Sverige utför vad som betecknas som en hög grad av omsorgssysslor i sin hemmiljö. Det kan vara att hjälpa föräldrar eller andra närstående med olika former av hushållssysslor, men också personlig omvårdnad och kontakt med exempelvis myndigheter. Barn tenderar att ta på sig omsorgsuppgifter när det saknas annat stöd i familjen och en hög grad av sysslor riskerar att påverka barnets hälsa och skolarbete. Graden av omsorgsansvar återfinns som en riskfaktor i socialtjänstens bedömningssystem BBiC. Dock saknas ett bedömningsinstrument för socialsekreterare kring vad barn gör, i vilken omfattning och hur det påverkar dem. I ett pågående forskningsprojekt utvecklas och testas ett sådant formulär inom socialtjänsten i ett flertal kommuner i södra Sverige med syfte till att tillsammans med socialsekreterare och barn utveckla ett formulär som ökar möjligheterna att upptäcka barn som tar ett omsorgsansvar hemma. Formuläret har sin grund i två beprövade formulär (MACA-YC och PANOC). Utifrån samtal med en referensgrupp barn från Maskrosbarn har frågor om våldsutsatthet inkluderats. I forskningsprojektet bidrar såväl barn som socialsekreterare återkommande med synpunkter på formulärets utformning och det revideras därefter för att sedan testas i socialtjänstens barnavårdsutredningar.

Seminarier ämnar bidra med kunskap om i vilken omfattning barn aktuella för en barnavårdsutredning genomför omsorgssysslor, vilken sorts sysslor barn utför samt hur barn uppfattar sysslorna. Genom inkluderingen av frågor kring barns eventuella våldsutsatthet presenteras i vilken grad barnen upplevt olika former av våld, men också korrelationen mellan våldsutsatthet och omsorgsansvar. Vidare syftar presentationen bidra med en diskussion huruvida ett strukturerat bedömningsinstrument som tagits fram tillsammans med barn och socialsekreterare kan hjälpa till att synliggöra gruppen unga omsorgsgivare. Såväl barns som socialsekreterares uppfattning av formulärets användbarhet presenteras.

Genom att fortlöpande i forskningsprojektet ta del av barns tankar är förhoppningen att deras erfarenheter kan bidra till att förbättra det sociala arbetets praktik.

Nyckelord: unga omsorgsgivare, delaktighet, utredning

REFERENSER

- Bergman, A., & Järkestig Berggren, U. (2023). Records of personal assistance applications reveal young carers: Viewed from the rights of the child. *Children & Society*, 37(2), 485–501. <https://doi.org/10.1111/chso.12607>
- Bergman, A.-S., Järkestig Berggren, U., & Arnesson, K. (2024). Andra ögon idag?: Socialtjänstens hantering av barnavårdsutredningar om våldsutsatthet. *Socialvetenskaplig Tidskrift*, 30(3), 739–758. <https://doi.org/10.3384/SVT.2023.30.3.4580>